

Svoboda informací

Praxe, novinky a výzvy

Právnická fakulta Masarykovy university
Brno 18. listopadu 2015

Oldřich Kužílek

historie zákonů o právu na informace (FOIA)

- Švédsko - již od 1766
- USA: (Freedom of Information Act) od 1966
- Francie od 1978
- Kanada, Austrálie, Nový Zéland od 1982
- Holandsko od 1991,
- Maďarsko od 1992, 2011 nový
- Irsko od 1997
- ČR od 1999
- Slovensko, Bulharsko od 2000
- Velká Británie od 2005, Německo 2006
- Rusko 2009
- Španělsko 2013
- k r. 2015: 103 států má FOIA

**Otevřenost
rozhodování**

**Otevřenost
veřejné
správy**

**Účast veřejnosti
na rozhodování**

**Svobodný přístup
k informacím**

**Svobodné šíření
informací**



Princip publicity



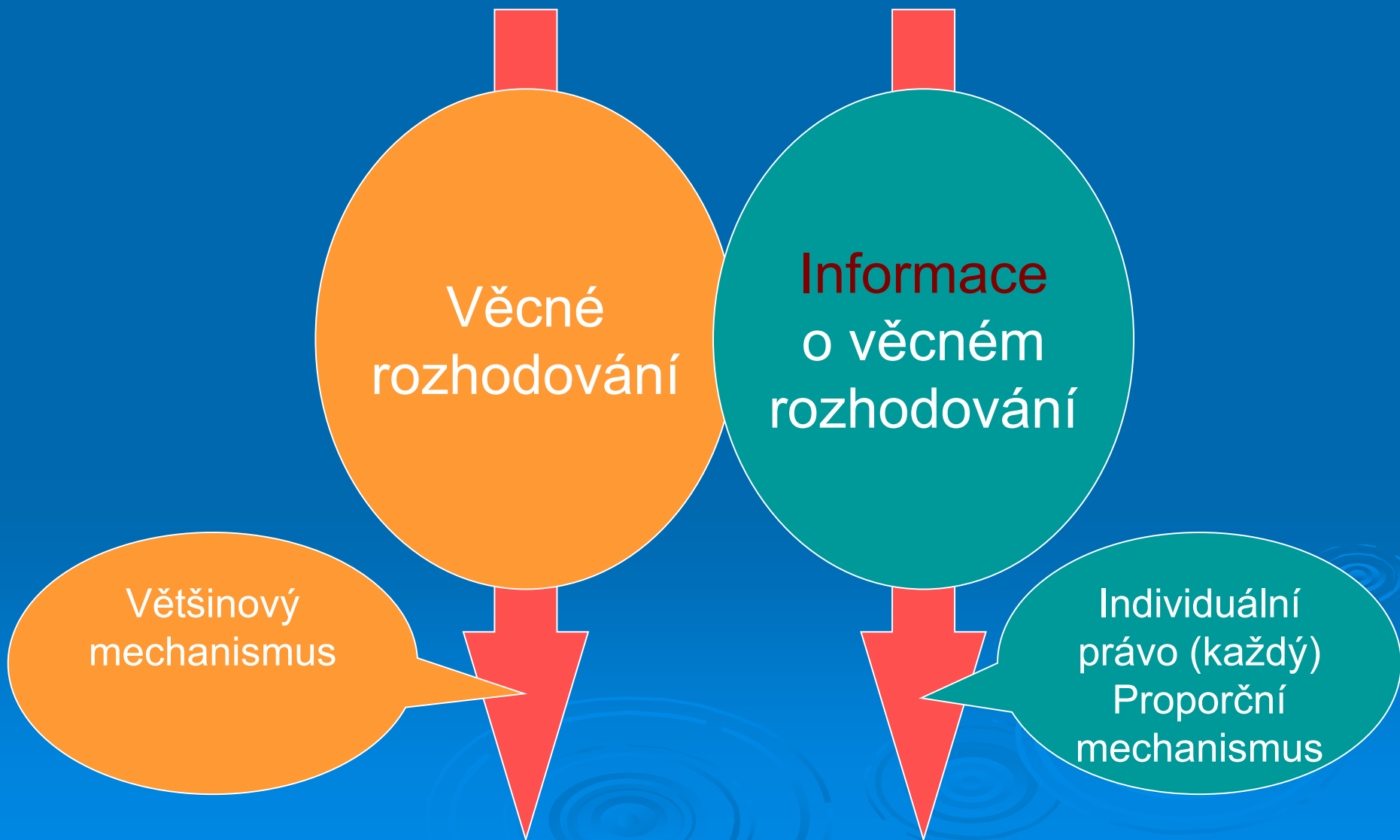
veřejná správa

soukromá sféra

právu občanů na informace odpovídá povinnost orgánů veřejné správy vytvářet podmínky pro jeho naplnění

nevztahuje se však na soukromou sféru, kde platí pouze princip „Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.“ (čl. 2 odst. 3 Listiny)

Oblasti interakcí v demokracii



diskrétnost × publicita, česky důvěrnost × otevřenost

➤ Diskrétnost = nic, vyjma...
(definuje se umožnění přístupu – proč ano)

➤ Publicita = všechno, vyjma...
(definuje se odepření – proč ne)

Základní principy přístupu k informacím

Poskytování informací úřadem

zveřejněním
*aktivní informační
povinnost*

§ 5 + § 18 + zvl. zákony

na žádost
*pasivní informační
povinnost*

§ 13 – § 16a

Listina základních práv a svobod - článek 17

- *(1) Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny.*
- *(2) Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu.*

Listina základních práv a svobod - článek 17

- (4) Svobodu projevu a právo *vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.*
- (5) Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.

Ústavní kořen práva na informace

- Odstavce 1,2 a 4
- Odstavec 5 je pouze ústavním zakotvením „přiměřené“ povinnosti veřejné správy informovat veřejnost o své činnosti i bez vlastní aktivity členů veřejnosti (i kdyby vůči veřejné správě neuplatnili své právo vyhledávat)

Argumentace *ústavní kořen*

- 1) **argument funkční:** vykonatelné přímo na základě Listiny, proto se neopírá o odst. 5. Srov. též čl. 41 LZPS
- 2) **argument komparativní:** zahraniční úpravy, ÚMLUVA o ochraně lidských práv a základních svobod a Mezinárodní pakt o občanských a politických právech, nepoužívají vůbec období odst. 5 čl. 17 LZPS, protože jej nepotřebují. Odst. 5 v české ústavní úpravě je „přidáním navrch“

argumentace *ústavní kořen*

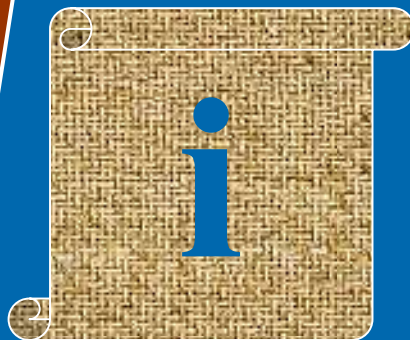
3) **argument legislativní:** odst. 5 : ...poskytují informace „přiměřeně“. - neznamená, že požadované informace budou „přiměřeně“ odepřeny. Odepření vyjadřuje jiný princip – vyvažování základních práv a ústavních hodnot. Opírá se zejména o čl. 2 až 4 LZPS.

„**přiměřeně**“ = povinné subjekty technicky nemohou aktivně (bez žádosti) zveřejnit všechny informace, které mají → zvláštní předpis, který pozitivně a v zásadě taxativně stanoví okruhy informací, které zákonodárce považuje za důležitý rozsah základních informací o subjektu a o agendách, které ve veřejném zájmu realizuje.

vztah
zákonů:
doplňují se

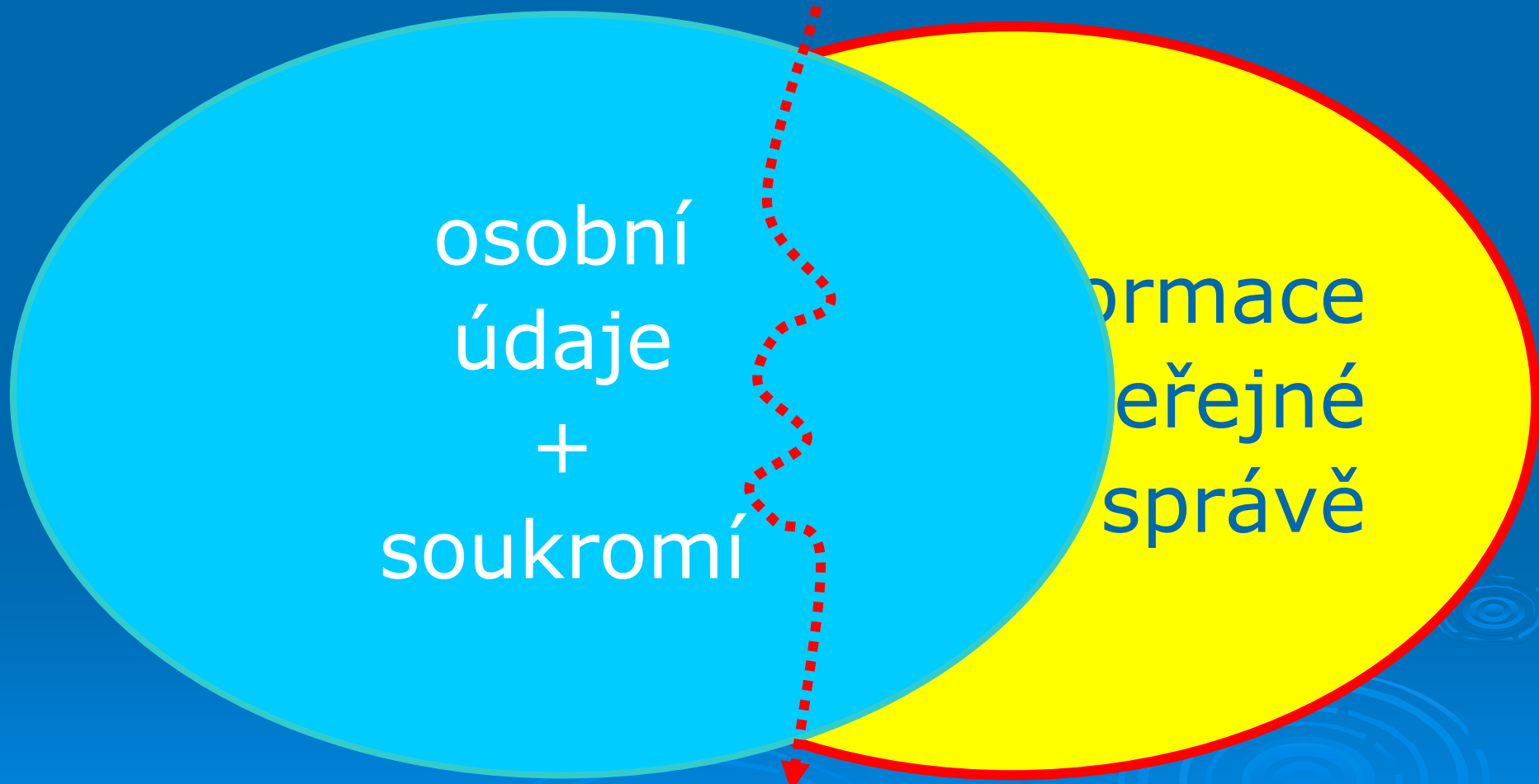
zvláštní zákony
pro věcnou oblast
např. celní zákon

zákony chránící
informace
např. utaj.
informace



zákon č. 106/99 Sb.
obecný zákon

Vyvažování základních práv



přesná hranice přístupnosti OÚ

Omezení práva na informace

Utajované
informace § 7

Informace
vztahující se k
působnosti

§
9/2

Obchodní
tajemství § 9/1

Nehotové údaje
§ 11

Osobní údaje a
soukromí § 8a

§
8b

Další ochrana
informace
podle zvláštního
zákona

Pojem informace

- *Zákon upřesňuje pojem informace: jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.*

(§ 4 odst. 3 a 4 InfZ)

- pojem informace je široký a nezávislý na formě, nosiči či jeho úplnosti či částečnosti.
- Není závislý na fázi přípravy či vzniku informace, na její hotovosti, srozumitelnosti.

Právní pojem informace

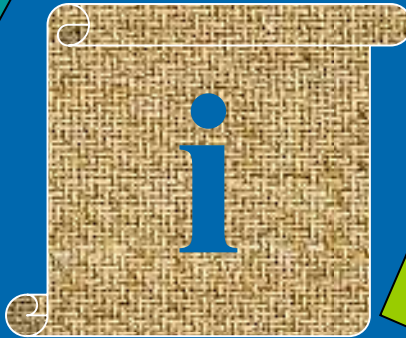
- písemnosti v papírové i elektronické podobě
- fotografie, obrazové a zvukové záznamy
- plány, mapy
- korespondence
- knihy návštěv
- pracovní kalendáře
- atd.



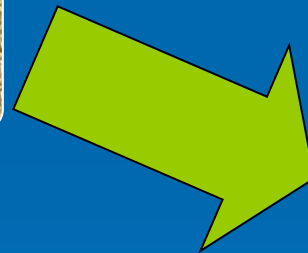


kdo informaci
anebo kde je
uložena

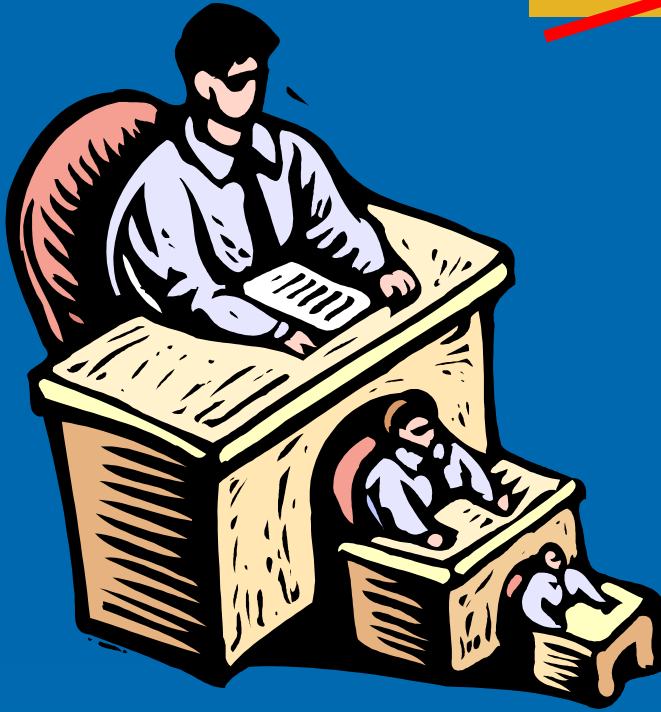
kontext



jaká informace je
vlastní
charakteristika



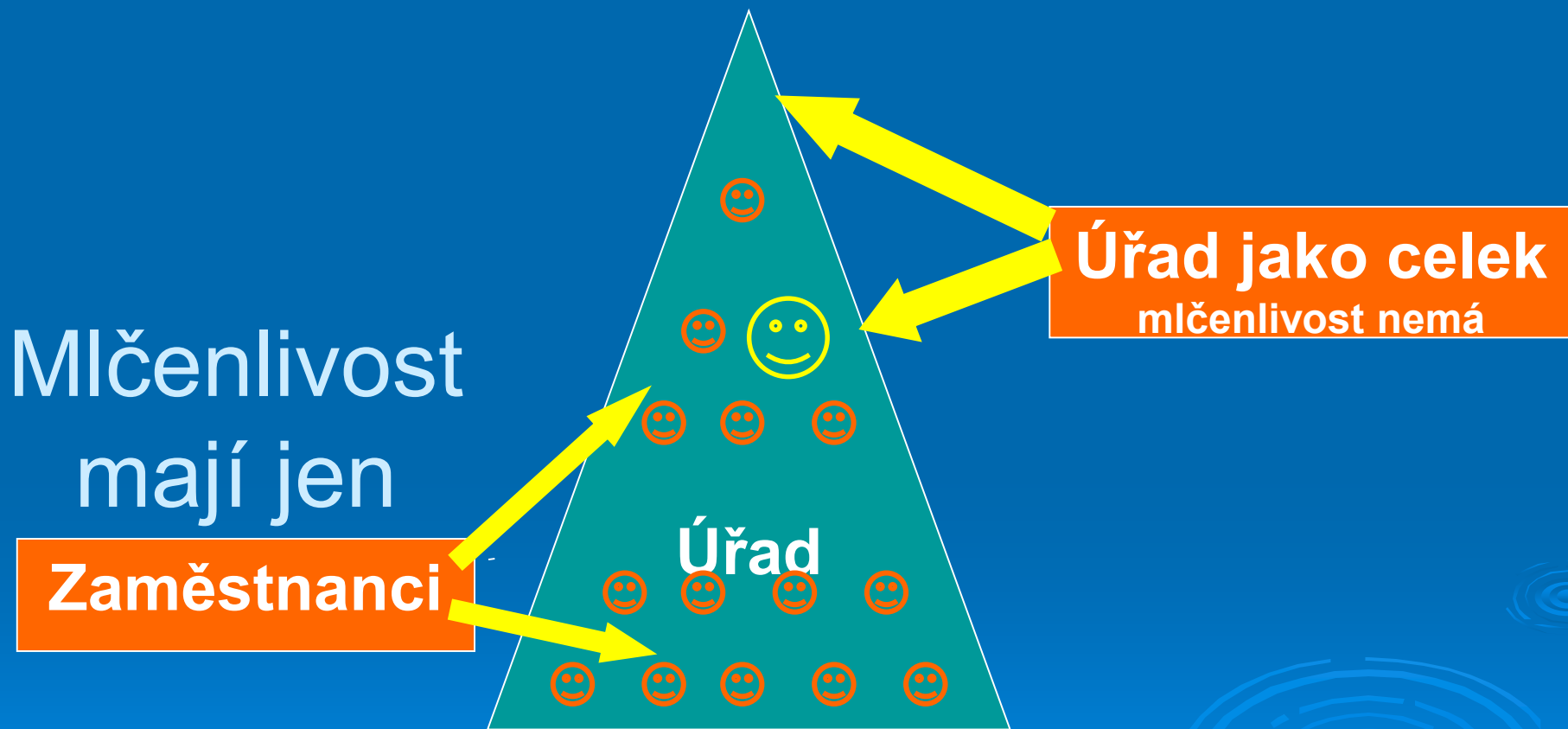
~~mlčenlivost~~



*povinnost
fyzické osoby –
pracovníka
úřadu*

*účel: aby se úřad z hlediska
informačních výstupů choval
jednotně*

Svobodný přístup k informacím a mlčenlivost (§ 19 InfZ)



Důvody nízké vymahatelnosti?

historické, praktické a psychologické důvody:

- historické: setrvačnost veřejné správy – diskrétnost
- technické: překážky při poskytování informací
- psychologické: subjektivně - *Pro každého člena veřejného orgánu je zdánlivě výhodnější a snazší informaci neposkytnout*
 - Korupce
 - Chyby
 - Trapnost
 - Falešný pocit soukromosti

Důvody nízké vymahatelnosti?

dominují psychologické důvody:

1. zatímco ve věcném řízení správním úředník (úřad) rozhoduje **o cizích věcech**, v informačním řízení rozhoduje **o vlastních věcech**.
2. poskytnutí informace nelze nijak nahradit (nahradit projev vůle) – **svůdnost vzdoru**
3. cena informace
4. informační převaha
5. měřitelnost politické či úřední práce
6. pocit falešného soukromí
7. dojem útoku na profesionalitu
8. posuzování důvodu žádosti – odsudek komerčních důvodů (oblast PSI *public sector information*)

Úhrada za informace



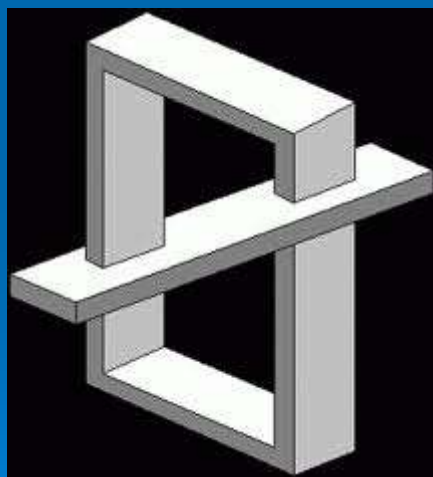
Úhrada nákladů

(regulační nástroj InfZ)

§ 17 Hrazení nákladů

(1) Povinné subjekty jsou v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s **pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli**. Povinný subjekt může vyžádat i úhradu za **mimořádně rozsáhlé vyhledání informací**.

Bláboly



Žádost o info od SPÚ

- Restituce – které církve podaly žádost o vrácení?
- Odpověď: Státní pozemkový úřad **není oprávněn** zpřístupňovat třetím osobám obsah výzev k vydání majetku dle zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi.
- Ve výzvách k vydání majetku oprávněné osoby **poskytly údaje pouze za účelem posouzení** jejich důvodnosti a nikoli k jejich předání třetím osobám.

Kancelář presidenta (KPR)

(ze sdělení z 4. listopadu 2014 o odložení žádosti o informace o platech vedoucích odborů KPR)

„Soukromoprávní úprava týkající se výplaty platů zaměstnanců Kanceláře prezidenta republiky samozřejmě do zákonem vymezené působnosti KPR zahrnuta není.“

Kancelář presidenta (KPR)

(Z rozsudku rozšířeného senátu NSS k platům z 22. října 2014)

„za příjemce veřejných prostředků třeba považovat i jakékoli jiné osoby placené za svoji činnost nejrůznější povahy z veřejných prostředků, ať již je právním důvodem jejich odměny jakýkoli soukromoprávní titul (např. dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, příkazní smlouvy, licenční a podobné smlouvy, smlouvy o dílo, nejrůznější inominační smlouvy aj.). Na tomto závěru nic nemění ani soukromoprávní povaha jejich právního vztahu se zaměstnavatelem.“

Obstrukce a opravné prostředky



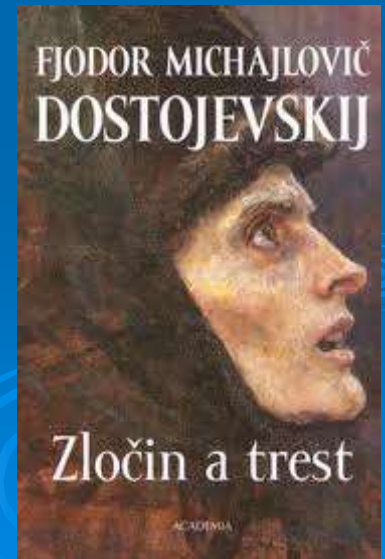
Obstrukce úřadů

- Blažek x MHMP (platy vrcholných úředníků) – 12 x odmítnuto v rozporu s právním názorem nadřízeného orgánu
- Více obdobných případů
- „Zoufalé“ výroky nadřízených orgánů, např.: *"přístup povinného subjektu, kdy ignoruje závazný právní názor a dokonce již ustálený a několikrát zopakovaný shodný pohled soudů na věcně totožné případy, vyjádřený v judikátech krajských a nejvyšších soudů, je neudržitelný a nezákonný. Nadřízený orgán tak došel k názoru, že povinný subjekt staví své vlastní zájmy nad dodržování zákonného postupu..."*

| | vyjádření nadřízeného orgánu | datum |
|---|---|------------|
| 1 | nepřezkoumatelnost, neboť zcela postrádá údaj o způsobu provedení testu veřejného zájmu | 22.5.2012 |
| 2 | nepřezkoumatelnost pro nedostatečné zdůvodnění | 3.7.2012 |
| 3 | povinný subjekt by se měl vypořádat s námitkou žadatele o postavení dotčených osob v souvislosti s jejich politickou angažovaností. | 31.8.2012 |
| 4 | Není prokázáno, že jde o veřejné prostředky. Dále se povinný subjekt vypořádá s otázkou, z jakých prostředků jsou poskytovány mzdy, odměny dotčených osob. Po tomto posouzení lze posuzovat v rámci testu proporcionality. | 30.10.2012 |
| 5 | Rozhodnutí je nedostatečně odůvodněno. PS neprokázal převahu práva na ochranu osobních údajů a soukromí oproti právu na informace. V dalším by měl posoudit skutkový stav v souladu s vysloveným právním názorem odvolacího orgánu. | 2.1.2013 |
| 6 | povinný subjekt neuvedl nové skutečnosti, neprokázal převahu práva na ochranu osobních údajů a soukromí oproti právu na informace, tj. neprokázal důvody pro odmítnutí požadovaných informací. | 18.3.2013 |
| 7 | odvolací orgán zjistil, že povinný subjekt v novém opakovaném rozhodnutí se shodným výrokem o odmítnutí žádosti vyhotovil obsahově a textově shodné rozhodnutí, a to včetně jeho odůvodnění, aniž by se jakkoliv vypořádal s výhradami vyslovenými odvolacím orgánem v rozhodnutí předchozím. Nové rozhodnutí doplnil pouze o jediný odstavec - odkaz na uložení pokuty VSZ od ÚOOÚ. doplněnou argumentaci však nelze vzhledem k její obecnosti, bez uvedení konkrétních právních důvodů přezkoumat. | 29.5.2013 |

Trestní odpovědnost?

- ✓ § 329 Zneužití pravomoci úřední osoby
- ✓ § 330 Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti
- ✓ Subsidiarita trestního řízení
- ✓ Přestupek
- ✓ Významný úkol
- ✓ Stupeň nebezpečnosti
- ✓ Zmaření a podstatné ztížení



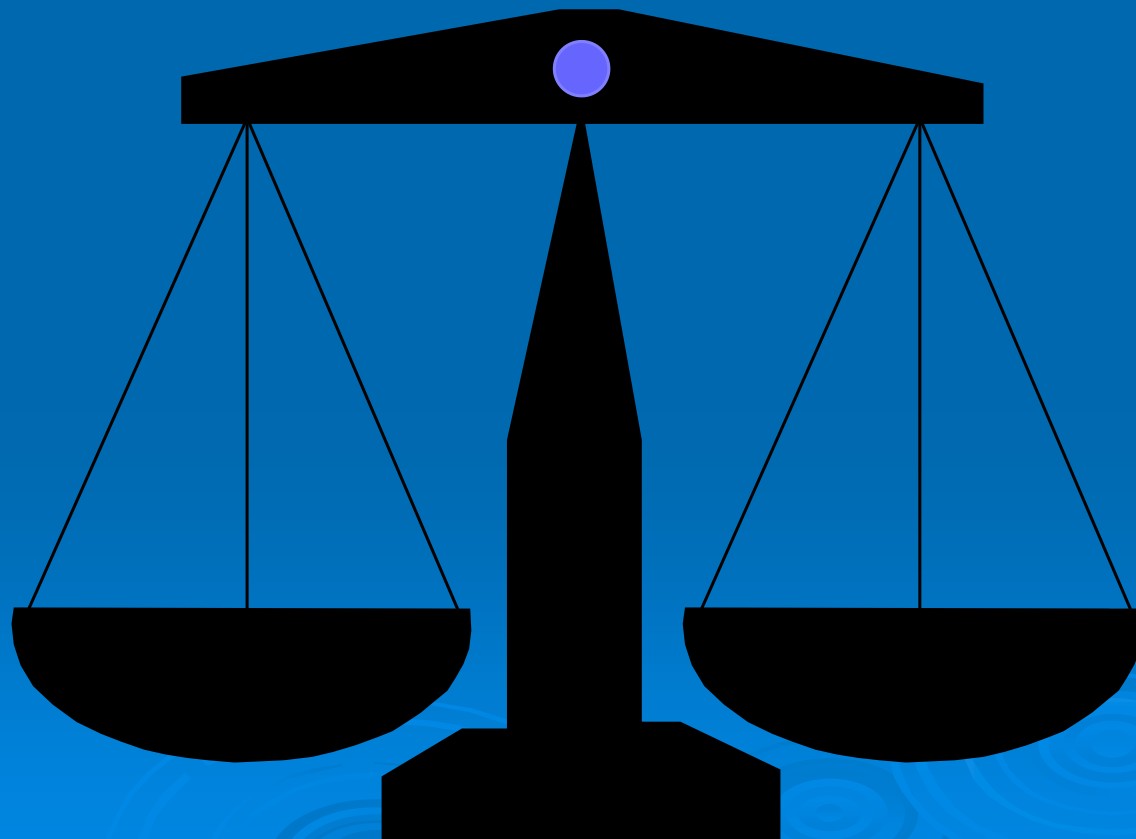
Exekuce

Podkladem musí být
vykonatelné rozhodnutí

- Příkaz nadřízeného orgánu vydat rozhodnutí (otázka vázanosti právním názorem nadřízeného)
- Příkaz soudu vydat rozhodnutí (otázka vázanosti právním názorem soudu)
- Příkaz soudu poskytnout informaci



Soudní rozsudky a praxe podle zák. č. 106/99 Sb.



Povinné subjekty

Veřejné obchodní instituce
neboli

Státem zřizované obchodní firmy



Soudní rozsudky podle zák. č. 106/99 Sb.

⇒ kdo je také povinným subjektem:

⇒ Pozemkový fond

⇒ Všeobecná zdravotní pojišťovna

⇒ Česká kancelář pojistitelů

⇒ komise pro cenné papíry

⇒ Státní podniky příspěvkové org.

⇒ Obchodní společnosti ovládané VS
(ČEZ, městské a.s. a s.r.o.)

V.J. vs. FC Hradec Králové a.s. (NSS)

Fotbalový klub FC a.s. Hradec Králové

- byl **založen** územním samosprávným celkem,
- jeho **orgány** jsou částečně přímo a částečně prostřednictvím valné hromady **vytvářeny** ÚSC,
- ÚSC zákonem stanovenými prostředky vykonává **dohled** nad činností FC a.s.
- FC a.s. plní **veřejný účel**.

Jakkoliv je tedy druhý žalovaný formálně osobou soukromého práva, převažují u něj znaky svědčící o jeho veřejné povaze a jedná se tedy o veřejnou instituci

V.J. vs. FC Hradec Králové a.s. (NSS)

- Nelze vyloučit kontrolu veřejnosti nad hospodařením s prostředky a.s. prostřednictvím výkonu práv vyplývajících ze zákona o svobodném přístupu k informacím pouze díky skutečnosti, že druhý žalovaný hospodaří rovněž vlastními prostředky, jejichž oddělení v hospodaření společnosti není možné.
- druhý žalovaný sám představuje majetkovou hodnotu v portfoliu prvního žalovaného.



2 Ans 4/2009 – 93

V havarijní zóně ...o. s. vs. ČEZ, a. s.,

- (ČEZ) vznikl v důsledku rozhodnutí státu a rovněž zřizovatelem byl stát.
- stát má v kapitálové struktuře žalovaného **dominantní postavení**...Je proto zjevné, že majetkový podíl České republiky **umožňuje přímé ovládnutí ČEZ, a. s. ...**
- k vytváření orgánů žalovaného dochází pod **dominantním vlivem státu.**
- existence státního dohledu - **nemusí se nutně jednat o vrchnostenskou kontrolu.**



2 Ans 4/2009 – 93

V havarijní zóně ...o. s. vs. ČEZ, a. s.,

- k veřejnému účelu ČEZ: oblast energií představuje jeden ze **strategických, bezpečnostních a koneckonců i existenčních zájmů České republiky**, proto si stát ponechává i v kapitálové struktuře ČEZ rozhodující podíl.
- **výnosy** z privatizovaného majetku jsou **součástí státního rozpočtu**, který s nimi samozřejmě kalkuluje a účelově je určuje.

62 A 26/2012 Seznam.cz x MD (CHAPS)

- způsob vzniku i osobu zřizovatele nutno **posuzovat ve vztahu k existenci smlouvy**, kterou byla společnost CHAPS pověřena výkonem veřejné správy
- Stát prostřednictvím smlouvy vykonává **dohled** nad smluvní činností
- Veřejný **účel**
- ve vztahu k vedení celostátního informačního systému o jízdách rádech je třeba tuto společnost **považovat za veřejnou instituci**, neboť touto činností vykonává veřejnou správu namísto žalovaného

Ochrany informací



„Neveřejné“ jednání

Göttelová vs. Černošice (6 As 40/2004)
informace ze zápisů jednání rady města



Nemožnost účastnit se jednání kolektivního výkonného orgánu obce však **nelze vykládat** tak, že občan obce **nemá právo na poskytnutí informací**, které jsou **produktem** takovéto činnosti orgánu obce ani o průběhu procesu, který k takovým závěrům vedl.

Příjemce veřejných prostředků

OSMPB, o.s. vs. Finanční ředitelství v Plzni

5 As 64/2008

Promine-li FÚ daňovému dlužníkovi příslušenství daně, stává se „**příjemcem veřejných prostředků**“. V takovém případě se přednostně aplikuje ust. § 8b zákona o informacích.

Aplikace ust. § 10 zákona o informacích nepřichází v úvahu v těch případech, kdy jsou poskytnuty daňovému subjektu veřejné prostředky.

→ závěr: informace např. o dlužnících poplatků za psy se poskytnou

Nabídky v soutěži - Konkludentní souhlas

euroAWK x MV - 10 As 59/2014 - 41

Tím, že se soutěžitelé rozhodli výběrového řízení **účastnit**, byli současně **nuceni respektovat požadavky** kladené na výběrové řízení právním řádem, z nichž nejdůležitějším je požadavek transparentnosti a možnost veřejné kontroly. **Podáním nabídek** tudíž vyjádřili svou **vůli se režimu veřejného výběrového řízení podrobit.**

Veřejné zakázky

1 As 28/2010 - 86 Oživení x TSK Praha

- ustanovení o mlčenlivosti členů hodnotící komise podle zákona o veřejných zakázkách nemůže být důvodem odepření žádosti o poskytnutí hodnotící zprávy.
- hodnotící zpráva nemůže být odepřena proto, že ZVZ stanoví, kdo k ní má přístup formou nahlédnutí,
- zpráva nepřestavuje „názor“ dle § 2/4 InfZ,
- soud může přezkoumat i další údajný důvod odepření, ač nebyl v žalobě namítán – obchodní tajemství, a to proto, že soud musí zvážit, zda lze přikázat poskytnutí informace (jak v tomto případě též učinil).

Konkurence a obchodní tajemství?

- není důvod neposkytnout třetím osobám ekonomické údaje o jednotlivých nabídkách, jestliže k nim mají přístup jejich přímí konkurenti **na základě § 80 odst. 3** zákona o veřejných zakázkách.
- Nejde o obchodní tajemství: nejde o „konkurenčně významné skutečnosti“, protože konkurenti se mohou s informacemi seznámit

Procesní nástrahy



Úplnost informací

2 As 67/2010 – 105 (žadatel x Policie ČR)

Neúplnost ve smyslu „nekvalitní dokument“

- Pokud se požaduje určitý dokument, je třeba ho poskytnout tak, **jak je**, byť by byl i chybný či chybně neúplný.
- poskytnutí neúplné (z hlediska zákonných náležitostí) výroční zprávy o poskytování informací nepředstavuje částečné nevyhovění žádosti o poskytnutí informace.
- Z rozsudku tak nepřimo plyne, že pokud je poskytnutá informace **nepravdivá či obsahově neúplná**, je třeba požadovat speciálně chybějící informace novou žádostí.
- Za neúplné poskytnutí lze považovat jen případ, kdy existuje dokument, jehož část je poskytnuta a část naopak ne.

Úplnost informací

„nové či neexistující informace“

1 As 141-2011 (Hajíček x Celní ředitelství HK)

- Pokud existuje povinnost vést určité statistiky a evidence, nemůže jít o „novou“ informaci, i když ji úřad nemá.
- § 5 odst. 4 písm. h) zákona o celní správě: celní úřad „vede evidenci o kontrolovaném zboží a vede další evidence a statistiky a spravuje informační systémy nezbytné pro plnění svých úkolů“.
- Nejvyšší správní soud považuje za **stěží představitelné**, že by celní úřad **nedisponoval vůbec žádným systémem vnitřní kontroly a souvisejícími evidencemi**, protože se jedná o nutnou podmínku efektivity fungování každého orgánu veřejné správy
- soudu nezbyde, než nařídit poskytnutí informací. Správní orgán bude sice nucen je nově vytvořit, ale nepůjde o „nové informace“ dle § 2 odst. 4 InfZ, neboť by pouze napravoval svou dřívější nečinnost.
- Krajský soud nařídil poskytnout požadované informace do 3 měsíců

Právo na informace podle jiných předpisů chrání InfZ

2 Ans 7/2010 – 175 (V havarijní zóně JETE o.s. vs. ČEZ, a.s.)

Jakmile je subjekt povinným subjektem ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., všechny informace, které poskytuje veřejnosti, poskytuje zásadně v režimu tohoto zákona.

OSMPB vs. Finanční ředitelství v Českých Budějovicích (NSS)

k novému § 16 – soudnímu příkazu k poskytnutí informace

Krajský soud v projednávaném případě správně rozhodl o tom, že **neexistují důvody** pro odmítnutí poskytnutí informace, když vyloučil užití ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 106/1999 Sb. Dopustil se však **nezákonnosti** v tom, že rozhodnutí správních orgánů sice správně zrušil, ale již nesprávně vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, **namísto toho, aby přímo Finančnímu úřadu v Kaplici uložil informaci poskytnout.**

Informace o platech a odměnách



Informace o platu - 8 As 55/2012

J.T. x KrÚ Zlín – info o platu ředitele ZŠ Lhota u Vsetína

- Rozšířený senát – přijato **jednomyslně** (22. října 2014)
- **Hranice**, nad kterou „není co řešit“ - vyloučení testu proporcionality
- Výjimky nad → zneužití práva
- Výjimky **pod** → konkrétní pochybnosti o hospodárnosti
- Proces: **informovat** dotčené osoby, umožnit jim se vyjádřit (ale dodržet lhůtu)

Platy - „hranice“

Naznačil i pozitivní výčet (zestručněno):

1. všechny **řídící** pozice (tedy ty, kteří mj. mají jakékoliv podřízené nebo řídí jiné subjekty),
2. podílejí se na **výkonu vrchnostenských oprávnění** anebo jej mohou nikoli nevýznamně ovlivnit,
3. organizují nebo provádějí **činnosti, které jsou úkolem** povinného subjektu, anebo k takovým činnostem poskytují podpůrné či doprovodné služby,
4. mají **faktický vliv na činnost** povinného subjektu (např. poradci, osobní asistenti osob v řídících nebo jiných důležitých pozicích),
5. jejichž **činnost může mít ekonomické dopady** na veřejné rozpočty nebo hospodaření.

Informace o platu - 8 As 55/2012

J.T. x KrÚ Zlín – info o platu ředitele ZŠ Lhota u Vsetína

! Principy:

- Odchyłka se stanovuje od zásady „poskytnout“ , nikoli od „neposkytnout“ ,
- Presumpce otevřenosti
- Test proporcionality se provádí „zdola“
- Vylučuje **závist** jako právně řešitelnou kategorii

? Otazníky:

- RS NSS neřešil vyloučení testu proporcionality u mimořádných **odměn** – to uvádějí některé další rozsudky KS
- Posouzení nad hranicí – zneužití práva (neuvádí žádné vodítka, jak by se měla indikovat šikana, vydírání či vyprovokování nenávisti)

Zahraničí (platy)

- ❑ Ve Spojeném království: informace o platech veřejných zaměstnanců na webu na serveru data.gov.uk.
- ❑ Organogram: „senior staff“ (zhruba vedoucí zaměstnanci 2. – 4. úrovně v ČR)
- ❑ včetně údaje o platu v ročním vyjádření (v pásmech po 5000 librách).

Director General

Thomas Jeffery

Post ID
DfE-2001

Grade
SCS3

Salary
£140,000 - £144,999

Combined salary of reporting posts
£119,386 [2011-09-30]

Working time
1

Role
der personal potential. 4. Building local capacity and encouraging the sharing of effective - innovative and cost-effective practice at the local level. 5. Implementing guidance and technology-based tools to

Profession

Policy

Email
N/D

Phone
0370 000 2288

Unit(s)
Children, Young People and Families Directorate

data.gov.uk

Organizational Chart

Director General

Thomas Jeffery

Salary: £140,000 - £144,999

Combined salary of reporting posts: £119,386

Working time: 1

Role: der personal potential, a building local capacity and encouraging the sharing of effective - innovative and cost-effective practice at the local level, a to place the performance and technology-based tools to

Profession: Policy

Email: N/D

Phone: 0370 000 2288

Unit(s): Children, Young People and Families Directorate

Výše úhrady



Výše úhrady

29 C 55/2011 Riegerová x Šlapanice (civilní soud)

Aby šlo o mimořádně rozsáhle vyhledání:

- vymykát se běžné činnosti pracovnice úřadu, která je pověřena vyřizováním žádosti o informace,
- zabrat mimořádně velký časový prostor,
- žádost být mimořádně složitá či mimořádně neurčitá,
- zpracování by si vyžádalo mimořádně úsilí.
- úřad měl pouze oprávnění žádat úhradu za pořízení fotokopií požadovaných dokumentů.

Výše úhrady

29 C 55/2011 Riegerová x Šlapanice (civilní soud)

vyhledání a pořízení fotokopie **šesti** dokumentů v celkovém rozsahu **65 stran**,

byly v žádosti zcela jednoznačně identifikované

Závěr soudu: „**není možné považovat za mimořádně rozsáhlé vyhledání informací.**“

Další závěry soudu:

smlouvy na odloučeném pracovišti → bylo jistě možné, požádat pracovníka odloučeného pracoviště o vyhledání těchto přesně označených dokumentů a zaslání buď přímo žalobkyni či pracovníci pověřené vyhledáním informace.

Pokud žalovaný z organizačních důvodů zvolil jiný způsob vyřízení informace, je to samozřejmě na organizačním rozhodnutí žalovaného, **nelze však, aby zvýšené náklady takto vzniklé nesla žalobkyně.**

Šikanózní výkon práva (kverulace) 5 A 200/2010-36

- žalobkyně v některých případech „(...) **šikanózně** zneužívá nástroje zakotvené zákonem o svobodném přístupu k informacím.
- V některých případech stěžovatelka nepochybně **nepostupuje s cílem dobrat se meritorního rozhodnutí**
- byť měla žalobkyně ve věci samé úspěch, je na místě jí **náhradu nákladů řízení nepřiznat** z důvodů hodných zvláštního zřetele dle 60 odst. 7 s.ř.s.

„Technická“ novela Infozákona od 10. září 2015

implementuje změnu Směrnice 2003/98/ES
o opakovaném použití informací veřejného sektoru



Hlavní změny

- Definice **strojově čitelného** formátu, **otevřeného** formátu, **metadat**
- Zdůrazněná **povinnost** poskytovat (včetně zveřejnění) informace **v otevřeném formátu** a je-li možno i strojově čitelném,
- **Povinnost** s informacemi poskytovat (včetně zveřejnění) i **metadata**

Hlavní změny

Zdůraznění různých forem poskytování na žádost:

- ❑ **nahlédnutím** do dokumentu obsahujícího požadovanou informaci,
- ❑ **sdílením dat** prostřednictvím rozhraní informačního systému, nebo
- ❑ **umožněním dálkového přístupu** k informaci, která se v průběhu času mění, obnovuje, doplňuje nebo opakovaně vytváří, nebo jejím **pravidelným předáváním** jiným způsobem.

Hlavní změny

- Nově i knihovny, muzea a archivy
- Jasnější úhrada: Tržně směřují jen veřejné instituce, „*které jsou povinny vytvářet příjmy k úhradě podstatné části svých nákladů souvisejících s výkonem jejich veřejných úkolů*“

Směrnice 2003/98/ES:

- možnost přezkumu **nestranným přezkumným orgánem** s patřičnou odborností, jako je vnitrostátní orgán pro hospodářskou soutěž, vnitrostátní orgán pro přístup k dokumentům nebo vnitrostátní soudní orgán

Formát informace a další § 4a (1) (na žádost)

§ 4a (1)

Na žádost: **podle obsahu žádosti** o poskytnutí informace, včetně k ní se vztahujících **metadat**,

→ *neboli nelze na žádost o elektronickou podobu poskytnout papírovou podobu a požadovat úhradu za kopie*

Formát informace (zveřejnění)

§ 4b Poskytování informací zveřejněním

- Informace poskytovaná **zveřejněním** se poskytuje ve **všech formátech** a jazycích, ve kterých byla vytvořena;



- tj. např. *.xlsx, *.docx, *.pdf, *.html.

Formát informace, metadata (zveřejnění)

§ 4b Poskytování informací zveřejněním

- při zveřejnění takové informace v elektronické podobě musí být **jeden z těchto formátů otevřený** a, je-li to možné, též **strojově čitelný**.
- Je-li to možné a vhodné, zveřejní povinný subjekt spolu s informací též **metadata**, která se k ní vztahují. Formát i metadata by měly co nejvíce splňovat otevřené formální normy.

Potřebné změny zákona

KLÍČOVÉ:

1. prosazovací instituce (institut informačního komisaře)
2. Úprava okruhu povinně zveřejňovaných informací – zavedení „publikačních schémat“
3. zkrácené soudní lhůty
4. test veřejného zájmu
5. Sankce za porušování práva na informace

DALŠÍ

1. možnost žádat o metainformace ve zrychleném režimu
2. Snížená ochrana osobních údajů v případě trestního stíhání úředních osob
3. odmítnutí „kverulační“ žádosti pod dohledem nezávislé instituce
4. Uplatnění vybraných ustanovení správního řádu pro proces dle InfZ
5. Zjednodušení doručování elektronickou poštou
6. Upřesnění rozsahu „mimořádně rozsáhlého vyhledávání“ pro stanovení úhrady

Svoboda informací Vám děkuje



kuzilek@otevrete.cz

za Váš čas

www.otevrete.cz